Gogol Nikolai Vasilevich

Naimapuuhat

Nikolai Vasilevich Gogol
Naimapuuhat

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=23162891
Naimapuuhat 2-näytöksinen huvinäytelmä:

Содержание

ENSIMÄINEN NÄYTÖS 4
Конец ознакомительного фрагмента. 24

Gogol Nikolai Vasilevich Naimapuuhat 2-näytöksinen huvinäytelmä

ENSIMÄINEN NÄYTÖS

Poikamiehen huone.

I Kohtaus.

PODKOLESIN (yksin, venyy sohvalla piippu hampaissa.) Kun sitä näin yksinään joutoaikana alkaa miettiä, niin tuntuupa siltä kuin lopultakin pitäisi naida. Ja todellakin. Elät ja olet yksinäisenä ja sitten käy viimein kaikki niin ilettäväksi. Taaskin olen laiminlyönyt syömisen. Ja kaikkihan näyttää olevan jo kunnossa. Naittaja-ämmäkin on jo kolme kuukautta käynyt luonani. Itseänikin alkaa tässä jo ruveta hävettämään. Stepan hoi!

II Kohtaus.

Podkolesin, Stepan.

PODKOLESIN. Eikö Fjokla ole vielä tullut?

STEPAN. Ei.

PODKOLESIN. Kävitkö sinä räätälin luona?

STEPAN. Kävin.

PODKOLESIN. No, ompeleeko hän hännystakkiani?

STEPAN. Ompelee.

PODKOLESIN. Joko hän on pitkällekin ehtinyt?

STEPAN. Melkoisen pitkälle. Napinläpiä näkyi alkavan tehdä.

PODKOLESIN. Mitä sanoit?

STEPAN. Sanoin: Napinläpiä näkyi alkavan tehdä.

PODKOLESIN. Eikö hän kysynyt, mihinkä se herrasi hännystakkia tarvitsee.

STEPAN. Ei, ei se kysynyt.

PODKOLESIN. Kenties hän sanoi: eiköhän se herrasi vaan aijo mennä naimisiin?

STEPAN. Ei, hän ei puhunut mitään.

PODKOLESIN. Mutta tokihan näit siellä verstaassa muitakin hännystakkeja? Hänhän näet tekee niitä muillekin.

STEPAN. Kyllä minä näin. Paljon siellä näkyi hännystakkeja riippuvan.

PODKOLESIN. No verka kuitenkin oli huonompaa noissa muissa hännystakeissa.

STEPAN. Somempaa se on teidän takissanne.

PODKOLESIN. Mitä sanoit?

STEPAN. Sanoin: Somempaa se on teidän takissanne.

PODKOLESIN. Hyvä. Mutta eikö hän kysynyt, mitä varten se herra noin hienosta verasta hännystakkia teettää.

STEPAN. Ei.

PODKOLESIN. Eikö hän puhunut mitään sellaista kuin että eiköhän se vain aio mennä naimisiin.

STEPAN. Ei, ei puhunut mitään.

PODKOLESIN. Sanoit kaiketikin hänelle, mikä arvo minulla on ja missä virassa olen.

STEPAN. Sanoin toki.

PODKOLESIN. No, mitä hän vastasi.

STEPAN. Sanoi: Tahdon koettaa parastani.

PODKOLESIN. Hyvä on. Saat mennä.

(Stepan poistuu).

III Kohtaus.

PODKOLESIN (yksin.) Luulen, että musta hännystakki sopii minulle parhaiten. Värilliset takit soveltuvat sihteereille, nimineuvoksille ja muille sen kaltaisille. Niiden, jotka ovat korkeammalla virka-asteella, on pidettävä huolta siitä… mitenkä se taas olikaan… kas kun unhotin tuon sanan ja niin hyvän sanan sitte… unhotin kuin unhotin. Niin, hyvä mies, pörhistelepä miten hyvänsä, hovineuvos on toki saman arvoinen kuin eversti, vaikk'ei sillä olekaan olkalappuja. Stepan hoi.

IV Kohtaus.

Podkolesin ja Stepan.

PODKOLESIN. No, ostitko kenkämustetta.

STEPAN. Ostin.

PODKOLESIN. Mistä puodista, siitäkö, josta neuvoin, siellä Vosnesenskin kadulta?

STEPAN. Niin. Siitä samasta.

PODKOLESIN. No, onko se hyvää.

STEPAN. Kyllä se on hyvää.

PODKOLESIN. Oletko koettanut kiilloittaa kenkiä.

STEPAN. Olen.

PODKOLESIN. No, kiiltävätkö.

STEPAN. Kiiltävät.

PODKOLESIN. No, eikö siellä puodissa kysytty, että mitä varten se herra sellaista kenkämustetta?

STEPAN. Ei kysytty.

PODKOLESIN. Kenties kauppias sanoi: eiköhän se herra vain tuumi mennä naimisiin.

STEPAN. Ei, ei sanonut mitään.

PODKOLESIN. Hyvä. Mene huoneeseesi!

V Kohtaus.

PODKOLESIN (yksin.) Luulisi, että saappaat ovat vähäpätöinen asia, mutta jos ne ovat huonosti tehdyt ja kiilloitetut, niin etpä, totta vie, paremmassa seurassa saakaan arvosi mukaista kohtelua. Ja mikä vielä ilettävämpää, jos sattuu olemaan käsniä jaloissa. Olisin valmis kärsimään vaikka mitä, kunhan vain ei noita käsniä olisi. Stepan hoi!

VI Kohtaus.

Podkolesin ja Stepan.

STEPAN. Mitä suvaitsette.

PODKOLESIN. Sanoitko suutarille, että ei saa olla käsniä.

STEPAN. Sanoin.

PODKOLESIN. No, mitä hän vastasi.

STEPAN. Sanoi: hyvä on.

(Poistuu.)

VII Kohtaus.

Podkolesin, sitte Stepan.

PODKOLESIN. Mutta kyllä tässä naimisessa on hommaa, onpa, hitto vie! Saa siinä puuhata toisenkin kerran ennenkuin kaikki on kunnossa. Ei, saakeli soikoon, se ole niin helppoa kuin sanotaan. Stepan hoi! (Stepan tulee.) Tahdon sinulle vielä sanoa…

STEPAN. Ämmä on tullut.

PODKOLESIN. Ahaa, vai tuli, käske tänne. (Stepan menee.) Kyllä tämä on… vaikea asia.

VIII Kohtaus.

Podkolesin ja Fjokla.

PODKOLESIN. A-a-a. Hyvää päivää, hyvää päivää, Fjokla Ivanovna. No, mitä, kuinka asiat menestyvät, ota tuoli ja istu ja kerro sitte. No, mikä hänen nimensä taas olikaan, Malanja?..

FJOKLA. Agafja Tihonovna.

PODKOLESIN. Niin, niin. Agafja Tihonovna. Ja varmastikin neljänkymmenen ikäinen vanhapiika?

FJOKLA. Ei toki, ei läheskään. Kunhan kerran menette naimisiin, niin joka päivä tulette ylistämään ja kiittämään.

PODKOLESIN. Sinä valehtelet, Fjokla Ivanovna.

FJOKLA. Olen jo liian vanha valehtelijaksi, hyvä isä. Koiran tapa on valehdella.

PODKOLESIN. Entäpä myötäjäiset, myötäjäiset. Kerroppa vielä kerta.

FJOKLA. Ahaa, myötäjäiset: Kivitalo Moskovan

kaupunginosassa, kaksikerroksinen kivitalo, sellainen tuottava talo, että ei uskoisi: yksistään kauppias maksaa vuokraa 700 ruplaa kauppahuoneustostaan, olutpuoti taas vetää paljon yleisöä puoleensa; kaksi puista sivurakennusta, toinen kokonaan puinen, toinen kiviperustuksella, tuottavat molemmat neljäänsataan ruplaan vuodessa. Sitä paitsi on kasvitarha Viipurin kaupunginosassa, joka jo kolmatta vuotta on vuokrattu kauppiaalle kaalimaaksi, sellainen raittiusmies tuo kauppias, ei tippaakaan väkevää ota suuhunsa. Hänellä on kolme poikaa, kaksi naimisissa ja kolmannesta hän sanoo: "hän on vielä nuori, istukoon vielä tiskin takana jotta itselläni olisi huokeammat päivät, vanhuus näet alkaa vaivata."

PODKOLESIN. No, minkänäköinen se morsian oikeastaan on?

FJOKLA. Kuin puhdistettu sokeri. Niin suloinen, ettei voi sanoin selittää. Kyllä tulette olemaan tyytyväinen aivan tuohon asti (näyttää kaulaansa), ystävillenne ja vihamiehillenne tulette sanomaan: "Kelpo nainen se Fjokla Ivanovna, suuret kiitokset ansaitsee!"

PODKOLESIN. Niinpä niin, mutta hän ei ole kuitenkaan upseerin tytär.

FJOKLA. Kolmannen luokan kauppiaan tytär. Ja sellainen sitte, ettei hän tuottaisi häpeää kenraalillekaan. Kauppiaasta ei tahdo kuulla puhuttavankaan. "Aatelismies minun pitää saada, olipa hän sitte näöltään minkälainen tahansa." Kyllä hän on upea nainen. Kun sunnuntaisin pukeutuu silkkiin, niin kylläpä kahina

kuuluu, voi Kiesus, sitä kahinaa. Aivankuin ruhtinatar!

PODKOLESIN. No, minä kyselen tätä sen vuoksi, kun itse olen hovineuvos. Käsitätköhän, että minun?..

FJOKLA. Tietenkin käsitän. On meidän luona käynyt hovineuvoskin, mutta hylkäsimme: ei miellyttänyt. Oli niin omituinen: ei sanaakaan puhunut totta, vaikka oli niin huomattavan näköinen. Minkä sille voi, nähtävästikään Jumala ei suonut hänelle sitä onnea.

PODKOLESIN. No, onko sinulla muita naimaikäisiä tyttöjä tiedossa?

FJOKLA. Vieläkö sinulle muita. Tämä on paras.

PODKOLESIN. Onkohan se nyt vain kaikkein paras.

FJOKLA. Et koko maailmasta löydä sellaista.

PODKOLESIN. Mietitään, mietitään. Tuleppas ylihuomenna uudestaan, niin me taas tällä tavalla: minä tässä sohvalla pitkälläni ja sinä istut siinä tuolilla ja kerrot.

FJOKLA. Herra armahda, mitä nyt. Jo kolmatta kuukautta käyn luonasi, eikä tule sen valmiimpaa. Istuu vaan yönutussaan ja imeskelee piippuaan.

PODKOLESIN. Luuletko sinä sitte, että naiminen on aivan yhtä helppo asia kuin sanoisi: "Stepan hoi, annappas saappaat!" vetäisisit ne jalkoihisi ja läksisit. Ei, täytyy tuumia, tarkasti harkita asiaa.

FJOKLA. No päätä nyt nopeasti. Jos kerran haluat käydä katsomassa, niin tee se. Kyllä se on sellainen tavara, että maksaa vaivan käydä katsomassa. Käske tuoda palttoosi ja lähde

viipymättä.

PODKOLESIN. Nytkö? Etkö näe, kuinka taivas on pilvessä. Lähden ulos, ja äkkiä sade.

FJOKLA. Sitä pahempi sinulle. Päässäsihän näkyy jo harmaita hiuksia. Kohta et kelpaa lainkaan naimisiin. En voi ymmärtää, että hän on hovineuvos! Kyllä sellaisia sulhasia löydämme, ettemme tarvitse kaivatakaan sinua.

PODKOLESIN. Mitä sinä nyt laskettelet? Mistä sinä äkkiä sait päähäsi, että minulla on harmaita hiuksia. Missä sinä näet harmaan hiuksen. (Sivelee päätään.)

FJOKLA. Kuinka ei olisi. No, sitä vartenhan ihminen elääkin, että saisi harmaita hiuksia. Ole varuillasi! Kun hänelle ei kelpaa tämä, ei kelpaa toinenkaan. Minulla on tiedossani sellainen kapteeni, ettet sinä kykene läheskään hänen rinnalleen. Ja puhuukin aivankuin torvesta päästäisi.

PODKOLESIN. Sinä valehtelet, menen katsomaan peilistä – mistä sait päähäsi, että minulla olisi harmaita hiuksia. Stepan hoi, tuoppa peili tänne! tahi ei menen itse katsomaan. No, se tässä vielä. Jumalani, sehän olisi pahempaa kuin jos olisi rokonarpia kasvoissa.

(Menee juosten toiseen huoneeseen).

IX Kohtaus.

Fjokla ja Kotshkarev. (Tulee juosten.)

KOTSHKAREV. Missä Podkolesin?.. (Huomaa Fjoklan) Sinä täällä? Ahaa, vai sinä täällä olet!.. No, kuuleppa, minkä hiton tähden sinä minut naitit?

FJOKLA. No, mitä pahaa siinä oli. Täytit vain velvollisuutesi.

KOTSHKAREV. Velvollisuuteni. Mokoma kumma: mennä naimisiin. Enkö ilman vaimoa olisi voinut tulla toimeen?

FJOKLA. Itsehän sinä ahdistelit minua: naita, naita, eukko kulta, lakkaamatta olit kimpussani.

KOTSHKAREV. Ah, sinä ämmä!.. No mitä varten sinä olet täällä? Aikooko sitte Podkolesinkin?..

FJOKLA. Miksikä ei? Jumala on antanut hänenkin päälleen armonsa paistaa.

KOTSHKAREV. Mahdotonta! Senkin ilkiö, minulle ei virketa halaistua sanaakaan koko asiasta. No onpa se koko mies. Salavihjaa vain. Kyllä minä…

X Kohtaus.

Samat ja Podkolesin. (Peili kädessä, katsoen siihen tarkasti.)

KOTSHKAREV (Hiipien taakse, säikyttää.) Puff!

PODKOLESIN (Kirkasee ja pudottaa peilin.) Oletko hullu. Mitä, mitä… Mitä tyhmyyttä tämä on? Sinä säikytit minut niin, että sydän oli pudota paikaltaan.

KOTSHKAREV. Ei se ollut mitään. Minä tein vain vähän pilaa.

PODKOLESIN. No kaikellaista pilaa sitä keksitäänkin. En vieläkään voi päästä säikähdyksestäni. Ja peilikin meni rikki. Ei se ollut ilmaiseksi saatu. Englantilaisesta makasiinista olin sen ostanut.

KOTSHKAREV. No, jo riittää. Minä ostan sinulle toisen sijaan.

PODKOLESIN. Niin, kyllähän sinä ostat. Kyliä minä tiedän ne toiset peilit: tekevät kymmentä vuotta vanhemmaksi ja naamakin menee niissä aivan vinoon.

KOTSHKAREV. Kuuleppa. Oikeastaan olisi minulla suurempi syy suuttua sinuun. Salaat minulta, omalta ystävältäsi. Naimaanhan sinä kuulut aikovan.

PODKOLESIN. Joutavia. En lainkaan ole aikonut!

KOTSHKAREV. Tuossa todistuskappale (Osottaa Fjoklaa). Mikä lintu se sitten tuossa seisoo. Kyllä se tunnetaan. No, mitäpä siitä, ei mitään, ei mitään. Rauhoitu pois. Sehän on kristillinen asia ja myöskin välttämätöntä isänmaan tähden. Olkoon menneeksi, olkoon menneeksi, minä otan kaikki järjestääkseni. (Fjoklalle) Ja sinä, sano mikä hän on. – Aatelisnainenko, vaiko virkamiessäädystä, tai kauppiaanko tytär. Mikä on hänen nimensä?

FJOKLA. Agafja Tihonovna.

KOTSHKAREV. Agafja Tihonovna Brandahlystova?

FJOKLA. Ei sinne päinkään, vaan – Kuperdjagina.

KOTSHKAREV. Asuuko hän Kuuden kauppiaan kadulla, niinkö?

FJOKLA. Ei sinne päinkään. Hän asuu Hiekan kaupunginosassa. Saippuakadulla.

KOTSHKAREV. Ahaa, vai siellä, aivan puodin vieressä. Puutalo.

FJOKLA. Ei puodin, vaan olutkaupan vieressä.

KOTSHKAREV. Kuinka, olutkaupanko vieressä? No, silloin

minä en tunne.

FJOKLA. Kun tulet kadulle, on kohta edessäsi kioski, ja kun sen sivuutat ja käännyt vasemmalle, on aivan edessäsi, niin, aivan silmiesi edessä, puutalo, jossa ompelijatar asuu, se sama, joka ennen asui senaatin ylisihteerin luona. Tähän taloon elä mene, vaan kohta sen vieressä on toinen talo, kivitalo. Ja tämä juuri onkin hänen talonsa, sama, jossa hän asuu, Agafja Tihonovna nimittäin, morsian.

KOTSHKAREV. Hyvä, hyvä! Nyt toimitan kaikki. Sinua ei enää tarvita. Saat mennä matkoihisi.

FJOKLA. Mitä, eikö tarvita? Itsekö sinä sitte aiot laittaa häät?

KOTSHKAREV. Itse, tietysti itse. Elä sinä enää sekaannu asiaan.

FJOKLA. Oho, miten häpeämätön! Eihän se ole mikään miesten asia. Luopukaa siitä, herrakulta, heittäkää se minun tehtäväkseni.

KOTSHKAREV. Mene, mene! Elä sekaannu, senkin piipattaja. Tiedä, sirkka, missä sinun on viserrettävä! Korjaa heti luusi!

FJOKLA. Leivän riistää ihmiseltä, jumalaton. Sekaannuinkin tähän roskaan. Kun vain olisin tiennyt, niin en olisi puhunut mitään.

(Menee pois harmissaan.)

XI Kohtaus.

Podkolesin ja Kotshkarev.

KOTSHKAREV. No, veliseni! Tämä on sellainen asia, jota

ei saa viivyttää. Lähtekäämme.

PODKOLESIN. Enhän minä ole vielä mitään päättänyt. Ajattelin vain vähän…

KOTSHKAREV. Joutavia, joutavia! Elä vain joudu hämillesi. Minä naitan sinut, niin ettet itse huomaa yhtään mitään. Lähdemme paikalla morsiamen luo, ja saat nähdä kuinka kaikki käy nopeasti.

PODKOLESIN. No, se vielä puuttui! Lähteä paikalla!

KOTSHKAREV. Niin, miksikä ei, hyvänen aika, miksikä lykätä? Katso nyt itsekin minkälaista on olla naimatonna. Tarkastappa huonettasi, missä siivossa se on? Tuolla kiillottamaton kenkä, tuossa pesuamme, tuossa kokonainen läjä poroa ja tupakkaa pöydällä, ja itse sitte makaa kuin mikäkin vetelehtijä koko päivän kylkeäkään kääntämättä.

PODKOLESIN. Niin, se on totta. Mitään järjestystä minun luonani ei tosin ole, tiedän sen itsekin.

KOTSHKAREV. Niin, mutta kun sinulla on vaimo, niin kaikki on toisin. Silloin et tunne enää omaa itseäsikään, etkä mitään muuta: tuossa on sinulla sohva, tuossa pieni koiranpenikka, tuolla lintunen häkissä, kaikellaista askaretta… Ja arveleppa vielä – sinä istut sohvalla – ja äkkiä tulee viereesi tuollainen pieni soma vaimon tepakka, oikea perhonen, niin sievä, ja pienoisilla käsillään hyväilee, silittelee sinua.

PODKOLESIN. No, hitto, kun tässä vain oikein ajattelee, niin löytyy todellakin kätösiä, sellaisia puhtaita, valkoisia kuin maito.

KOTSHKAREV. Eikö muuta! Eikö niillä sitte muuta

olisikaan kuin pienet kätöset!.. Kyllä, veliseni, niillä on, – niin mitäpä siitä maksaa puhuakaan, piru oikeastaan tiennee, mitä heillä ei olisi.

PODKOLESIN. No, jos minä nyt sinulle puhun totta, niin minua todellakin miellyttää, kun vierelläni istuu kaunis nainen.

KOTSHKAREV. Siinä nyt näet. Nyt täytyy vain ryhtyä toimiin. Elä sinä huolehdi mistään. Hää-ruuista ja kaikesta muusta minä pidän huolen. Sampanjaa ei saa mitenkään olla vähempää kuin tusina, sano, mitä sano, ei vähempää. Madeiraa myöskin puolitusinaa välttämättömästi. Morsiamella on varmastikin kokonainen liuta tätejä ja kummeja, ja ne eivät leikistä pidä. Entä Rheinin viini? No, jääköön se, eikö niin. Niin, ja mitä sitte tulee päivällisiin, niin minulla, hyvä veli, on tiedossani hovikokki, joka, peijakas, syöttää sinut niin täyteen, ettet pääse paikaltasi nousemaan.

PODKOLESIN. Herran nimessä, sinähän käyt käsiksi sellaisella innolla, että häiden luulisi jo olevan tuossa paikassa.

KOTSHKAREV. No, miksikä ei? Miksi ne lykättäisiin? Sinähän suostut?

PODKOLESIN. Minä? En… en vielä aivan kokonaan.

KOTSHKAREV. Siinä nyt ollaan! Vastahan juuri ilmoitit, että tahdot.

PODKOLESIN. Minä vain sanoin, että mukiinhan se menisi.

KOTSHKAREV. No, hyvänen aika! Päätimmehän lopullisesti koko asian… Mitä! Eikö sinua sitte miellytä naimisessa olo, mitä?

PODKOLESIN. Kyllä.

KOTSHKAREV. No, mitä sitte tahdot? Mikä esteenä?

PODKOLESIN. Ei mikään. Tuntuu vain niin omituiselta…

KOTSHKAREV. Omituiselta?

PODKOLESIN. Niinpä kyllä. Ajattele itse: koko ikäni olen ollut naimaton, ja nyt yht'äkkiä naimisiin.

KOTSHKAREV. No, no, no… Etkö häpeä? Ei, minä huomaan, että sinun kanssasi täytyy puhua vakavasti. Puhun sinulle avomielisesti, kuten isä pojalleen. No tarkastelehan itseäsi, tarkastele huolellisesti, kuten esim. nyt katselet minua. No, mikä sinä nyt oikeastaan olet. Sinullahan, pölkkypää, ei ole yhtään mitään merkitystä. Mitä varten sinä elät. Katsopa peiliin: mitä sieltä näet. Tyhmän naaman. Et muuta. Mutta kuvittelepa mielessäsi, että sinulla on lapsia, ei ainoastaan yksi tai kaksi, vaan kenties kokonainen puolitusinaa, ja kaikki sinun näköisiäsi, aivan kuin kaksi vesipisaraa. Nyt sinä olet yksin, hovineuvos, ekspeditööri, tai aikaa myöten jokin osastonpäällikkö, Jumala sinusta selon saanee, mutta, ajattele, että ympärilläsi häärii pieniä ekspeditöörejä, sellaisia veijareita. Ne veitikat ojentavat sinulle pienet kätösensä, nykivät sinua, repivät parrasta, ja sinä vain heille koiran tavoin haukahtelet ja äriset: hau, hau, hau, urrr! No, sanopa, voitko löytää jotakin parempaa.

PODKOLESIN. Lapsethan ovat niin vallattomia: tärvelevät kaikki, heittelevät paperit hujan hajan.

KOTSHKAREV. Antaa heidän telmiä. Nehän ovat kaikki sinun näköisiäsi. Ja se se tässä juuri on pääasia.

PODKOLESIN. Mutta on se itse asiassa mukavaakin, hitto vie: semmoinen tyllerö, lepertelijä, penikka ja aivan sinun näköisesi.

KOTSHKAREV. Tietysti mukavaa ja lystillistä, tietysti. No, lähdetäänpä sitte.

PODKOLESIN. Kenties lähdetään.

KOTSHKAREV. Stepan hoi! Anna joutuin herrasi puku.

PODKOLESIN (Pukeutuu peilin edessä.) Minä ajattelen, että eiköhän pitäisi olla valkoiset liivit päällä.

KOTSHKAREV. Joutavia. Se on aivan samantekevä.

PODKOLESIN (Pannen kaulusta kaulaansa.) Kirottu pyykkäri. On niin huonosti laittanut kaulukseni, etteivät pysy mitenkään. Sinä, Stepan, sano hänelle, että jollei hän, senkin tyhmyri, osaa silittää paremmaksi, niin kyllä minä löydän toisen. Sulhastensa kanssa se varmaankin kuluttaa aikansa, kun ei jouda silittämään kunnollisesti.

KOTSHKAREV. Jätä nyt, hyvä veli, ja joudu. Kylläpä sinä kuhnustelet.

PODKOLESIN. Heti, heti. (Panee hännystakin päälleen ja istuutuu). Kuulepa, Ilja Fomitsh, tiedätkö mitä? Menepä sinä yksinäsi!

KOTSHKAREV. Mitä nyt: oletko tullut hulluksi. Minäkö yksin. No, kuka tässä menee naimisiin, sinäkö vai minä?

PODKOLESIN. Minua ei todellakaan haluta nyt lähteä, jätetään mieluummin huomiseen.

KOTSHKAREV. Onko sinulla hituistakaan järkeä? Oletko

pöllö? Mies on aivan valmis lähtemään, ja yhtäkkiä ei lähdekään. No, sanoppa, ole hyvä, etkö sinä ole sika, etkö ole konna tämän jälkeen?

PODKOLESIN. No, mitä sinä haukut? Mistä syystä? Mitä olen tehnyt sinulle?

KOTSHKAREV. Pöllö, täydellinen pöllö, sen tulee jokainen sanomaan sinulle vasten naamaasi. Tyhmä kuin pässi, aivan kuin pässi, vaikka onkin ekspeditööri. – Ja miksi minä sitte ponnistelen. Sinun eduksesi tietysti. Vievät palan aivan suusta. Ja tämä vain makailee, kirottu poikamies. No, sanoppa minkä näköinen sinä olet? – Viheliäinen nahjus, sanoisinpa mikä sinä olet, mutta ei ole säädyllistä sanoa. Ämmä, pahempi ämmää!

PODKOLESIN. Ja sinä sitte olet hyvä. (Puoli-ääneen.) Oletko järjissäsi. Palvelijan läsnäollessa sadattelee, ja vieläpä sellaisilla nimityksillä. Ei voinut etsiä toista paikkaa!

KOTSHKAREV. Kuinka sinua voi olla sättimättä, sano, ole niin hyvä? Kellä riittää kärsivällisyyttä olla sinua sättimättä. Kuten kunnon miehen tuleekin tehdä, päätti mennä naimisiin, menetellen siinä aivan järkevästi, ja yhtäkkiä menettää järkensä, tollo.

PODKOLESIN. No, riittää, minä lähden matkaan – mitä sinä huudat.

KOTSHKAREV. Lähden! Tietysti, mikäpä tässä muu auttaisi kuin lähteä. (Stepanille). Tuo hänelle hattu ja palttoo.

PODKOLESIN (Ovella.) Oletpa sinä todellakin omituinen ihminen. Sinun kanssasi on mahdotonta tulla toimeen. Sättii

toisen pahanpäiväiseksi ilman aihetta, ilman minkäänlaista syytä. Ei osaa lainkaan käyttäytyä.

KOTSHKAREV. No, en minä nyt enää riitele.

(Molemmat menevät.)

XII Kohtaus.

Huone Agafja Tihonovnan talossa.

Agafja Tihonovna povaa kortista; täti Arina Panteleimonovna katselee vieressä.

AGAFJA. Taaskin, tätikulta, on tie! Eräs ruutukuningas on kiinnittänyt huomionsa… kyyneleitä… rakkauskirje; ja vasemmalla ristikuningas seuraa suurella osanotolla, mutta joku ilkeä akka sekaantuu väliin.

ARINA. No, keneksi luulet tuon ristikuninkaan.

AGAFJA. En tiedä.

ARINA. Minäpä tieiän.

AGAFJA. No, kuka?

ARINA. Kunnon kauppias, sama, joka asuu Verkakadulla, se Aleksei Dmitrijevitsh Starikov.

AGAFJA. Hän se nyt ei missään tapauksessa ole. Lyön vaikka mistä vetoa, ettei se ole hän.

ARINA. Elä kiistele, Agafja Tihonovna, hiuksetkin samallaiset, valkoiset. Toista ristikuningasta ei saata olla.

AGAFJA. Varmastikaan ei: ristikuningas tarkottaa tässä aatelia – kauppias on kaukana ristikuninkaasta.

ARINA. Et, Agafja Tihonovna, et puhuisi tuolla tavalla, jos isävainajasi Tihov Panteleimonovitsh olisi elossa. Kun hän

aikoinaan jymähytti koko kämmenensä pöytään ja kiljasi: "Sylkäsen minä vasten kasvoja sille, sanoo, joka häpeää olla kauppiaana, en anna, sanoo, tytärtäni upseerille. Tehköötniitä toiset." "Ja poikani, sanoo, en anna mennä virkaan. – Mitä, sanoo, eikö kauppias palvele keisaria yhtä hyvin kuin joku toinenkin." Ja kun hän sitte taas iski kämmenensä pöytään, niin auta armias sitä läimähdystä. Ja tuo käsi sitte – kokonaisen ämpärin suuruinen – hirmuista! Jos sanon sinulle suoraan, niin kyllä äitisikin tunsi tuon nyrkin maun. Olisi äitivainajasi muuten kauemmin elänyt.

AGAFJA. Ja sinä tahdot, että minunkin pitäisi saada tuollainen häjy mies! En mistään hinnasta mene kauppiaalle!

ARINA. No, eihän Aleksei Dmitrijevitsh ole sellainen.

AGAFJA. Minä en tahdo, en tahdo! Ja hänellä on parta: kun hän rupeaa syömään, valuu kaikki pitkin partaa. Ei, ei, ei, minä en tahdo!

ARINA. No, mistä sitä löytää kunnon aatelismiestäkään. Ei sitä vain niin joka nurkasta oteta.

AGAFJA. Kyllä Fjokla Ivanovna etsii; hän lupasi etsiä kaikkein parhaimman.

ARINA. Fjokla! Hänhän on suuri valehtelija, on ollut valehtelija niin kauan kuin muistan.

XIII Kohtaus.

Samat ja Fjokla.

FJOKLA. Oo, eihän toki, Arina Panteleimonovna, synti on syytöntä panetella.

AGAFJA. Aa, Fjokla Ivanovna! No, mitä kuuluu, puhu, kerro, onko tiedossa?

FJOKLA. On, on toki; annahan kun ensin hiukan hengähdän – olen niin paljon puuhaillut! Kiersin kaikki talot, kansliat ja ministeriöt kompuroin, pistäysinpä kasarmeissakin… tiedätkö, äiti-kulta, kun minä olin vähällä saada selkääni, totta jumaliste olin saada selkääni… ämmä, joka naitti ne Aferovit, hyökkäsi päälleni: "Sinä, luntus, toiselta leivän vain ryöstät, tiedä, missä taloissa käyt!" kiljui tuo vietävä vasten silmiäni. "Mitä se sinuun kuuluu – sanoin hänelle suoraan – olen valmis tekemään kaikki tyydyttääkseni oman neitini, elä siitä pahastu." Mutta kylläpä minä tilasinkin sinulle miehiä! Ei koko maailman ikänä ole vielä sellaisia nähty. Toiset niistä saapuvat jo tänäpäivänä kosimaan. Kiiruhdin siitä ilmoittamaan.

AGAFJA. Mitä, joko tänään? Oi, Fjokla Ivanovna, sydänkäpyseni, kuinka minua pelottaa.

FJOKLA. Älä pelkää, hyvä neiti! Sehän on jokapäiväinen asia. Tulevat ja katselevat – ei mitään muuta. Sinä puolestasi tarkastelet heitä, eikö joku sattuisi miellyttämään sinua. No, jos eivät miellytä, saavat mennä matkoihinsa.

ARINA. No, lienet toki houkutellut hyviä miehiä.

AOAFJA. Ja kuinka paljo? Montako?

FJOKLA. Monta, kuusi miestä.

AGAFJA (huudahtaen.) Uh!

FJOKLA. Mitä sinä, kultaseni, noin säikähdit! Parempi on joukosta valita: kun yksi ei tule, niin toinen tulee.

AGAFJA. Ovatko kaikki aatelismiehiä?

FJOKLA. Kaikki, aivan kuin valikoimalla otettuja. Sellaisia aatelismiehiä ei ole ennen nähty eikä tavattu..

AGAFJA. No, minkälaisia, minkälaisia, kerro?

FJOKLA. Oivallisia, kaikki niin hyviä ja säännöllisiä miehiä. Baltasar Baltasarovitsh Shevakin, niin mainio mies, sotalaivastossa on palvellut, – hän sopii sinulle erinomaisesti. Sanoi tarvitsevansa lihoissaan olevan morsiamen, kuihtuneista ei välitä. Sitte Ivan Pavlovitsh, joka palvelee ulosottomiehenä; hän on niin mahtava, ettei vain joka mies pääse hänen puheilleen. Niin huomiota herättävä ja lihava. Ja kun hän kiljahti minulle: "Elä lorua minulle joutavia, että muka morsian on semmoinen ja semmoinen, vaan sano suoraan paljonko hänellä on irtainta ja kiinteää omaisuutta?" "Niin ja niin paljon" – selittelin hänelle. "Sinä valehtelet, koiran penikka!" Ja päästi vielä sellaisen sanan, että on aivan säädytöntä sinulle kertoa. Siinä silmänräpäyksessä hoksasin, että tämä oli mahtava ja tärkeä herra.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.